

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๕๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอให้สั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคประชาชน รัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่า มีการร้องเรียนว่า นายวิลาศ รัฐแสง หัวหน้าพรรคประชาชน ร่วมกับนายธีรพงศ์ โสภณวรคาม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และนายชนภัทร กังสวัสดิ์ ผู้อำนวยการพรรคประชาชน นำเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๓๑๗,๖๐๐ บาท ไปแบ่งกันใช้เป็นการส่วนตัว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่าการดำเนินการไม่ตรงกับแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ขัดแย้งกับข้อเท็จจริง จึงเสนอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินจากกองทุน ฯ ไว้เป็นการชั่วคราว ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินกิจการของพรรคประชาชน ผลการสอบสวนได้ความว่า พรรคประชาชนดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุน ฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งมีการปลอมลายมือชื่อ นายวิลาศ รัฐแสง ในรายงานดังกล่าว โดยที่หัวหน้าพรรคมีส่วนรู้เห็น แต่มิได้ดำเนินการใดๆ การกระทำดังกล่าวเป็นเหตุยุบพรรคประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นายธีรพงศ์ โสภณวรคาม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเคยปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ถึงพฤศจิกายน ๒๕๕๒ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง มีส่วนทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับเงินกองทุนของพรรคประชาชนไม่ถูกต้อง และนายวิลาศ ยอมรับว่าการดำเนินการกองทุนนั้นมีปัญหาในทางปฏิบัติมากกว่ารวมทั้งมีการทุจริตด้วยแต่ไม่มีส่วนรู้เห็นในการปลอมลายมือชื่อของตน

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชารัฐตามคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือน มีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวัน นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และมาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่าย เงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของ พรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน เดือนมีนาคมของปีถัดไป”

หัวหน้าพรรคประชารัฐ ซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทิน ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ โดยยินยอมให้ผู้อื่นดำเนินกิจการ ของพรรคประชารัฐ และทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๒ จนกระทั่งเกิด ความผิดพลาดขึ้น รวมทั้งได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุน ฯ ประจำปี ๒๕๕๒ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง จึงพึงได้ว่าพรรคประชารัฐไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรค ประชากรัฐได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการ ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยแล้ว จึงสั่งยุบพรรคประชารัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ